

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3041/2022. (I. 31.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 67.Pkf.632.755/2021/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Erdélyi György ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt. Az indítványozó által kifogásolt, megtámadott határozat a következő.
- [2] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2021. február 19-én meghozott 9.P.20.235/2021/2. számú és – a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 67.Pkf.632.755/2021/3. számú határozata folytán – 2021. június 17-én jogerős végzésével az indítványozó (mint felperes) által indított polgári peres eljárást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.
- [3] 1.1. Az alapügyet megelőzően a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2019. május 22-én meghozott 15.P.22.660/2018/22. számú és – a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 67.Pf.636.246/2019/10. számú határozata folytán – jogerős ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az indítványozónak (mint felperesnek) 1 000 000 Ft tőkét, valamint ezen összeg után 2014. október 14-től a kifizetés napjáig a késedellel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot. A perben megállapított tényállás szerint a felperes 2014. október 13-án 4 000 000 Ft-ot átutalt az alperes számlájára. A felperes a perben jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése jogcímén 1 000 000 Ft, ezen összeg után 2014. október 14-től a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését.
- [4] 1.2. Az alapügyben az indítványozó a korábban nem érvényesített 3 000 000 Ft és ezen összeg után járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az első fokon eljáró bíróság a 9.P.20.235/2021/2. számú végzésével az eljárást a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette. Indokai szerint a törvényi rendelkezés alapján a bíróság az eljárást – a g) pont szerinti kivétellel annak bármely szakaszában – hivatalból megszünteti, ha a keresetlevelet, viszontkereset-levelet már a 176. § (1) bekezdés a)–i) pontja, a 176. § (2) bekezdés a)–c) pontja, illetve a viszontkereset-levelet a 206. § (1) bekezdés a) vagy c) pontja alapján vissza kellett volna utasítani. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az anyagi jogerőhatást a bíróságoknak hivatalból kell figyelembe vennie és a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontja értelmében vissza kell utasítania, ha a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanolyan jog iránt indított más perben annak tárgyát már jogerősen elbírálták. Amennyiben erre nem került sor, úgy a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja szerint kell az eljárást hivatalból megszüntetni.
- [5] Az indítványozó fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 67.Pkf.632.755/2021/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság határozatát helybenhagyta. Az indítványozó a fellebbezésében kifejtette, hogy jogfenntartással élt a nem érvényesített követelésre és a BH2015. 230. számú eseti döntésre hivatkozott annak alátámasztásául, hogy a korábbi ítélet jogereje nem zárja ki az új eljárás megindítását a még el nem bírált követelésrész tekintetében. A másodfokú bíróság – az eseti döntésre is hivatkozva – kifejtette, hogy a Pp. nem ismeri a jogfenntartás intézményét, és az anyagi jogerő érvényesülésének három együttes feltétele van: a felek, a jog és a tényalap azonossága. A felek és a választott tényalap nem vitásan azonos. A jogalap az az anyagi jogszabályi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására feljogosít. A felperes által érvényesíteni kívánt jog, a Ptk. 6:579–582. §-a szerinti jogalap nélküli gazdagodás a jogerős ítélettel elbírálásra került, ekként az ítélt dolgot eredményezett.

- [6] 1.3. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal élt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 9.P.20.235/2021/2. számú és a Fővárosi Törvényszék 67.Pkf.632.755/2021/3. számú végzése ellen. Az indítványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozva kérte a bírósági döntések megsemmisítését.
- [7] Kifogásolta, hogy a bíróságok annak ellenére szüntették meg ítélt dologra hivatkozva a polgári eljárást, hogy a 3 000 000 Ft követelésrész vonatkozásában született volna bírói döntés. A bíróságok csak az 1 000 000 Ft-ról döntöttek, az indítványozó ugyanakkor jogfenntartással élt a fennmaradó 3 000 000 Ft-ra is. A bírósági döntések megfosztották azon jogától, hogy igényét bírósági úton érdemi és tisztességes eljárás, illetve tárgyalás során érvényesíthesse.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően tanácsban eljárva először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [9] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára hivatkozva terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [10] Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [11] Az indítványozó jogi képviselő útján nyújtotta be az alkotmányjogi panaszát, a jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [12] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt határozott kérelem feltételeinek megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [13] 2.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § és 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [14] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában eljárást megszüntető – és azt helybenhagyó – végzést mint eljárást befejező döntéseket támadott. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előterjesztését megelőzően a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az egyedi ügyben érintettség megállapítható, mivel az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügyekben a felperes volt.
- [15] 2.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [16] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy a polgári eljárásban a bíróságok nem biztosították számára a tisztességes eljáráshoz való jogának érvényesülését. Kifogásolta, hogy megfosztották azon jogától, hogy követelését bírósági úton érvényesíthesse.
- [17] Az Alkotmánybíróság az indítványozó érvelésével kapcsolatban rámutat a következőkre. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}
- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróságok részletes indokát adták az eljárás megszüntetésének. Meghatározták, hogy az anyagi jogerőhatás mit jelent, azt hogyan értelmezi az ítélkezési gyakorlat – kitérve az indítványozó által hivatkozott eseti döntésre is. Az eljáró bíróságok indokolásukban részletesen kifejtették, miszerint a követelést korábban már elbírálták, a felek azonossága mellett azonos a ténybeli és a jogi alap is. A bíróságok az indítványozó által állított sérelemre jogi érvekkel alátámasztott választ adtak, jogértelmezésüket az Alkotmánybíróság nem jogosult felülbírálni [vö. hasonló ügyben: 3445/2020. (XII. 9.) AB végzés].
- [19] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy a bírói döntés irányának az ismételt felülbírlatára nem rendelkezik hatáskörrel [vö. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24], legutóbb 3474/2021. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [21]]. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában – mely valójában az alapügyben benyújtott fellebbezése tartalmi érveit ismétli meg – a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelmén

keresztül a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját fogalmazta meg. Az indítványozónak a bírói döntésekkel szemben felhozott kifogásai alapvetően törvényességi, szakjogi tárgyúak, valójában a bírói mérlegelést támadják.

- [20] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével összefüggésben nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, ezáltal nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [21] 3. Ekként az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2022. január 18.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Márki Zoltán
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3864/2021.

